

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (πρώτο πενταμελές τμήμα)  
της 18ης Σεπτεμβρίου 1996 \*

Στην υπόθεση T-353/94,

**Postbank NV**, εταιρία ολλανδικού δικαίου, με έδρα το Άμστερνταμ, εκπροσωπούμενη από τους O. W. Brouwer και F. P. Louis, δικηγόρους Βρυξελλών, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον δικηγόρο M. Loesch, 11, rue Goethe,

προσφεύγουσα,

κατά

**Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων**, εκπροσωπούμενης από τους B. J. Drijber και W. Wils, μέλη της Νομικής Υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Carlos Gómez de la Cruz, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση ακυρώσεως της αποφάσεως της Επιτροπής, που περιέχεται στα έγγραφά της από 23 Σεπτεμβρίου 1994 και 3/4 Οκτωβρίου 1994 και με την οποία επέτρεψε σε τρίτες επιχειρήσεις να προσκομίζουν, στο πλαίσιο εθνικών ενδίκων διαδικασιών, την ανακοίνωση των αιτιάσεων και το πρακτικό ακροάσεως τα οποία η Επιτροπή τους διαβίβασε κατά τη διάρκεια διοικητικής διαδικασίας,

\* Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική.

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ  
(πρώτο πενταμελές τμήμα),

συγκείμενο από τους A. Saggio, Πρόεδρο, C. W. Bellamy, A. Καλογερόπουλο, την V. Tiili και τον R. M. Moura Ramos, δικαστές,

γραμματέας: J. Palacio González, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 14ης Δεκεμβρίου 1995,

εκδίδει την ακόλουθη

### Απόφαση

#### Πραγματικά περιστατικά και διαδικασία

— Η διαδικασία ενώπιον της Επιτροπής

<sup>1</sup> Η Postbank NV (στο εξής: Postbank), εταιρία με έδρα τις Κάτω Χώρες, είναι συμβαλλόμενο μέρος στη «Gemeenschappelijke Stortings — en Acceptgiro Procedure» (σύμβαση περί της κοινής διαδικασίας επεξεργασίας των εντύπων πληρωμής/εμβάσματος, στο εξής: συμφωνία GSA). Η συμφωνία αυτή συνήφθη μεταξύ διαφόρων ολλανδικών τραπεζών και θεσπίζει μια κοινή διαδικασία επεξεργασίας των εντύπων πληρωμής/εμβάσματος, μέσω εντύπων δελτίων εμβάσματος δυναμένων να αναγνωστούν οπτικώς από ηλεκτρονικό υπολογιστή.

- 2 Στις 10 Ιουλίου 1991, η συμφωνία κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή από τη Nederlandse Vereniging van Banken (ολλανδική ένωση τραπεζών, στο εξής: NVB), κατ' εφαρμογή του άρθρου 4 του κανονισμού 17 του Συμβουλίου, της 6ης Φεβρουαρίου 1962, πρώτου κανονισμού εφαρμογής των άρθρων 85 και 86 της Συνθήκης (ΕΕ ειδ. έκδ. 08/001, σ. 25, στο εξής: κανονισμός 17). Κατά τη διοικητική διαδικασία, η συμφωνία τροποποιήθηκε, ιδίως όσον αφορά το σύστημα τιμολογήσεως που προέβλεπε.
  
- 3 Μετά την κοινοποίηση, υποβλήθηκαν στην Επιτροπή διάφορες καταγγελίες χρηστών του εν λόγω εντύπου εμβάσματος. Οι καταγγελίες αυτές στρέφονταν κατά ορισμένων τραπεζών, μεταξύ των οποίων η προσφεύγουσα.
  
- 4 Η Επιτροπή ζήτησε πληροφορίες από την NVB και άλλες ολλανδικές τράπεζες, σύμφωνα με το άρθρο 11 του κανονισμού 17. Ειδικότερα, μεταξύ 1991 και 1992, η Επιτροπή ζήτησε τρεις φορές και έλαβε από την προσφεύγουσα πληροφορίες και έγγραφα.
  
- 5 Στις 14 Ιουνίου 1993, η Επιτροπή απέστειλε στην NVB ανακοίνωση των αιτιάσεων σχετικά με τη συμφωνία GSA και όρισε ως ημερομηνία ακροάσεως των εμπλεκομένων μερών την 28η Οκτωβρίου 1993.
  
- 6 Η NVB απάντησε στην ανακοίνωση των αιτιάσεων με έγγραφο της 17ης Σεπτεμβρίου 1993.
  
- 7 Η ακρόαση των εμπλεκομένων μερών έλαβε χώρα ενώπιον της Επιτροπής στις 28 Οκτωβρίου 1993.

— Οι διαδικασίες ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων και η αίτηση προσκομίσσεως, ενώπιον αυτών, εγγράφων της εκκρεμούς ενώπιον της Επιτροπής διοικητικής διαδικασίας

- 8 Το 1992, η NUON Veluwse Nutsbedrijven NB (στο εξής: NUON) και η Maatschappij Elektriciteit en Gas Limburg NV (στο εξής: Mega Limburg), δημόσιες επιχειρήσεις και χρήστες του εντύπου εμβάσματος που προβλέπεται στη συμφωνία GSA, άσκησαν ενώπιον του Arrondissementsrechtbank te Amsterdam δύο προσφυγές με τις οποίες αμφισβήτησαν τη νομιμότητα του νέου συστήματος τιμολογήσεως των εντύπων αυτών και οι οποίες στρέφονταν αντιστοίχως κατά της Postbank και κατά της ABN Amro Bank NV (στο εξής: ABN).
- 9 Το Arrondissementsrechtbank απέρριψε τις προσφυγές αυτές με αποφάσεις της 20ής Ιανουαρίου και της 7ης Απριλίου 1993. Η NUON και η Mega Limburg άσκησαν έφεση κατά των αποφάσεων αυτών ενώπιον του Gerechtshof te Amsterdam.
- 10 Εν τω μεταξύ, η Επιτροπή επέτρεψε στις δύο αυτές επιχειρήσεις να παραστούν στην ακρόαση της 28ης Οκτωβρίου 1993, μολονότι δεν είχαν υποβάλει τυπικώς καταγγελία στο πλαίσιο της εκκρεμούς ενώπιον της Επιτροπής διοικητικής διαδικασίας. Προκειμένου η Επιτροπή να τους επιτρέψει να προετοιμαστούν για την ακρόαση αυτή, τους διαβίβασε, με έγγραφο της 4ης Οκτωβρίου 1993, το πλήρες κείμενο της ανακοινώσεως των αιτιάσεων της 14ης Ιουνίου 1993, χωρίς τα παραρτήματα. Στο έγγραφό της, η Επιτροπή διευκρίνιζε ότι οι πληροφορίες που περιείχοντο στην εν λόγω ανακοίνωση δεν μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν παρά μόνο στο πλαίσιο της προετοιμασίας της ακροάσεως. Τόνιζε ότι «δεν (επιτρεπόταν) καμία άλλη χρήση των πληροφοριών αυτών, για παράδειγμα στο πλαίσιο ενδίκων διαδικασιών» και ότι απαγορευόταν «να επιτραπεί σε τρίτους να λάβουν γνώση των πληροφοριών αυτών καθ' οιονδήποτε τρόπο».
- 11 Με έγγραφο της 27ης Οκτωβρίου 1993 και κατά την ακρόαση της 28ης Οκτωβρίου 1993, η NVB διαμαρτυρήθηκε για το γεγονός ότι η Επιτροπή είχε γνωστοποιήσει σε τρίτους το πλήρες κείμενο της ανακοινώσεως των αιτιά-

σεων χωρίς προηγουμένως να δώσει στην ένωση τραπεζών τη δυνατότητα να διατυπώσει την άποψή της για μια τέτοια πρωτοβουλία. Στο από 27 Οκτωβρίου 1993 έγγραφό της, η προσφεύγουσα ισχυρίστηκε, μεταξύ άλλων, ότι η Επιτροπή «έπρεπε να την είχε ενημερώσει για την πρόθεσή της να αποστείλει το πλήρες κείμενο της ανακοίνωσης των αιτιάσεων και έπρεπε να της είχε δώσει τη δυνατότητα να αντιταχθεί στην αποστολή αυτή ή να υποδείξει τα αποσπάσματα της ανακοίνωσης των αιτιάσεων που έπρεπε να θεωρηθούν ως επιχειρηματικά απόρρητα». Συναφώς, η προσφεύγουσα επισήμανε κατά την ακρόαση ενώπιον της Επιτροπής ότι η γενική διεύθυνση ανταγωνισμού της Επιτροπής (στο εξής: ΓΔ IV) δεν ενημέρωσε την NVB παρά στις 8 Οκτωβρίου 1993 για την αίτηση που η NUON και η Mega Limburg είχαν υποβάλει στις 6 Σεπτεμβρίου 1993. Συνεπώς, «η NVB δεν μπορούσε να αντιδράσει στο έγγραφο αυτό όταν υπέβαλε την απάντησή της στην ανακοίνωση των αιτιάσεων, στις 17 Σεπτεμβρίου 1993».

- 12 Με έγγραφο της 30ής Αυγούστου 1994, η NUON και η Mega Limburg ζήτησαν από την Επιτροπή να «τους επιτρέψει» να προσκομίσουν ενώπιον του Gerechtshof te Amsterdam το κείμενο της ανακοίνωσης των αιτιάσεων που το όργανο αυτό του είχε διαβιβάσει, καθώς και το πρακτικό ακροάσεως της 28ης Οκτωβρίου 1993. Προς στήριξη της αιτήσεώς τους, αμφισβητούσαν την αρμοδιότητα της Επιτροπής να τους απαγορεύσει να προσκομίσουν τα έγγραφα αυτά στο πλαίσιο εθνικής ένδικης διαδικασίας. Θεωρούσαν ότι ήταν «λυπηρό ότι, ενώ όλοι οι διάδικοι της δίκης εγνώριζαν την ανακοίνωση των αιτιάσεων και το πρακτικό ακροάσεως, τα μέλη του Gerechtshof, τα οποία [επρόκειτο] (...) να αποφανθούν επί του συμβατού [των συμφωνιών αυτών] προς το κοινοτικό δίκαιο του ανταγωνισμού δεν [γνώριζαν] τα έγγραφα αυτά». Κατ' αυτές, τα έγγραφα αυτά παρείχαν «την πλέον πιστή και ανεξάρτητη άποψη επί της διεξαγωγής της [εκκρεμούς ενώπιον της] Επιτροπής διαδικασίας» και μπορούσαν να δώσουν «την ευκαιρία στο Gerechtshof να βρει ένα μέσον για να ζητήσει πιο ακριβείς πληροφορίες από την Επιτροπή». Επιπλέον, η NUON και η Mega Limburg φρονούσαν ότι μια απόφαση της Επιτροπής που θα επέτρεπε τη γνωστοποίηση αυτή δεν μπορούσε «να θίξει τα δικαιώματα άμυνας των ολλανδικών τραπεζών, δεδομένου ότι [διατηρούσαν] τη δυνατότητα να διαβιβάσουν επίσης στο πλαίσιο της εθνικής διαδικασίας το υπόμνημα αντικρούσεως που [είχαν] συντάξει σε απάντηση της ανακοίνωσης των αιτιάσεων».

- 13 Με τηλεομοιοτυπία της 23ης Σεπτεμβρίου 1994, η ΓΔ IV γνωστοποίησε στη NUON και στη Mega Limburg ότι ο προηγούμενος περιορισμός που περιείχετο στο έγγραφο της 4ης Οκτωβρίου 1993 και αφορούσε «τη χρησιμοποίηση, στα

πλαίσια εθνικών ενδίκων διαδικασιών, του κειμένου της ανακοινώσεως των αιτιάσεων που [τους είχε] αποσταλεί, [είχε] αποδειχθεί αβάσιμος και, επομένως, [ήταν] έωλος». Αντίγραφο του εγγράφου αυτού απεστάλη ταχυδρομικώς στην Postbank, η οποία αναφέρει ότι το έλαβε στις 27 Σεπτεμβρίου 1994.

- 14 Στις 23 Σεπτεμβρίου 1994, η NUON και η Mega Limburg διαβίβασαν στο Gerechtshof te Amsterdam αντίγραφο της ανακοινώσεως των αιτιάσεων (χωρίς το πρακτικό ακροάσεως) και ενημέρωσαν σχετικώς την προσφεύγουσα.
- 15 Με έγγραφο της 30ής Σεπτεμβρίου 1994, η Postbank ζήτησε από την Επιτροπή να ανακαλέσει την απόφασή της που περιέχεται στο έγγραφο της 23ης Σεπτεμβρίου 1994. Η Postbank τόνισε, μεταξύ άλλων, ότι η απόφαση αυτή «ήταν αντίθετη προς το κοινοτικό δίκαιο, ιδίως δε προς το άρθρο 214 της Συνθήκης ΕΚ και τον κανονισμό 17». Συγκεκριμένα, κατά την προσφεύγουσα, η ανακοίνωση των αιτιάσεων στηριζόταν άμεσα ή έμμεσα σε στοιχεία που η Επιτροπή είχε συλλέξει κατά τη διοικητική διαδικασία και τα οποία τόσο η NVB όσο και η Postbank είχαν «ρητώς χαρακτηρίσει ως επιχειρηματικά απόρρητα». Η ανακοίνωση στηριζόταν επομένως σε στοιχεία τα οποία, κατά τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, δεν μπορούσαν να γνωστοποιηθούν σε τρίτους παρά μόνον εφόσον αποδεικνύονταν αναγκαία για τη διεξαγωγή της ενώπιον της Επιτροπής διαδικασίας (άρθρο 20 του κανονισμού 17) και εάν τα ενδιαφερόμενα μέρη είχαν ενημερωθεί για την απόφαση αυτή και τους είχε παρασχεθεί η δυνατότητα να αντιταχθούν σ' αυτήν ή να μερμνήσουν ώστε να μη διαδοθεί κανένα επιχειρηματικό απόρρητο.
- 16 Με έγγραφο της 3ης/4ης Οκτωβρίου 1994, η ΓΔ IV απάντησε ότι δεν έβλεπε κανένα λόγο να μεταβάλει τη θέση που είχε λάβει με το έγγραφο της 23ης Σεπτεμβρίου 1994. Διευκρίνισε ότι, με το έγγραφο αυτό, είχε θελήσει απλώς να υποδείξει ότι τα μέρη που είχαν ήδη στην κατοχή τους ορισμένα έγγραφα, εν προκειμένω την ανακοίνωση των αιτιάσεων (πλην των παραρτημάτων) και το πρακτικό ακροάσεως, «δεν [μπορούσαν] να εμποδιστούν να προσκομίσουν τα έγγραφα αυτά ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου» διότι δεν υποχρεούνταν να «ζητήσουν την προς τούτο άδεια».

## — Η κίνηση της διαδικασίας ενώπιον του Πρωτοδικείου

- 17 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 22 Οκτωβρίου 1994, η προσφεύγουσα άσκησε την υπό κρίση προσφυγή με την οποία ζητείται η ακύρωση της αποφάσεως της Επιτροπής που περιέχεται στο έγγραφο της 23ης Σεπτεμβρίου 1994 (στο εξής: απόφαση), καθώς και της βεβαιωτικής αποφάσεως της 3ης/4ης Οκτωβρίου 1994.
- 18 Με χωριστό δικόγραφο, που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου επίσης στις 22 Οκτωβρίου 1994, η προσφεύγουσα υπέβαλε, δυνάμει των άρθρων 185 και 186 της Συνθήκης, αίτηση αναστολής εκτελέσεως της προσβαλλομένης πράξεως, καθώς και αίτηση να υποχρεωθεί η Επιτροπή να διατηρήσει την απαγόρευση, την οποία είχε συμπεριλάβει στη διαβίβαση προς τη NUON και τη Mega Limburg της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, όσον αφορά τη χρησιμοποίηση του εγγράφου αυτού στο πλαίσιο εθνικών ένδικων διαδικασιών και, επομένως, να τις διατάξει η Επιτροπή να ανακτήσουν τα εν λόγω έγγραφα από τα εθνικά δικαιοδοτικά όργανα ή από τρίτους που είχαν λάβει αντίγραφο.
- 19 Με διάταξη της 1ης Δεκεμβρίου 1994, Τ-353/94 R, Postbank κατά Επιτροπής (Συλλογή 1994, σ. II-1141), ο αρμόδιος επί των ασφαλιστικών μέτρων δικαστής δέχθηκε εν μέρει την αίτηση αυτή. Διέταξε, αφενός, την αναστολή της εκτελέσεως της αποφάσεως και, αφετέρου, την Επιτροπή να «κοινοποιήσει αμελλητί αντίγραφο της διατάξεως» στους παραλήπτες του εγγράφου της 23ης Σεπτεμβρίου 1994.
- 20 Η Επιτροπή απέστειλε αντίγραφο της διατάξεως αυτής στη NUON και τη Mega Limburg στις 2 Δεκεμβρίου 1994.

## — Η συνέχιση των εθνικών διαδικασιών

- 21 Με τηλεομοιοτυπία της 5ης Δεκεμβρίου 1994, η προσφεύγουσα πληροφόρησε την Επιτροπή ότι η NUON και η Mega Limburg είχαν πρόθεση να προσκομίσουν τα επίδικα έγγραφα κατά την προφορική διαδικασία ενώπιον του Gerechtshof te Amsterdam. Για να τις εμποδίσει σχετικώς, η καθής τους απέστειλε κατόπιν αυτού, αυθημερόν, τηλεομοιοτυπία της διατάξεως του Προέδρου του Πρωτοδικείου για να τις ενημερώσει σχετικά με την αναστολή εκτελέσεως της αποφάσεως που περιέχεται στο έγγραφο της 23ης Σεπτεμβρίου 1994.
- 22 Ωστόσο, κατά την προφορική διαδικασία, η NUON και η Mega Limburg προσκόμισαν την ανακοίνωση των αιτιάσεων παρά την εναντίωση της Postbank και της ABN.
- 23 Με αποφάσεις της 16ης Φεβρουαρίου 1995, το Gerechtshof απέρριψε τις εφέσεις της NUON (υπόθεση NUON κατά Postbank) και της Mega Limburg (υπόθεση Mega Limburg κατά ABN). Το Gerechtshof αποφάσισε να μη λάβει υπόψη την ανακοίνωση των αιτιάσεων κατά την έκδοση της αποφάσεως.

## — Η συνέχιση της διαδικασίας ενώπιον του Πρωτοδικείου

- 24 Εν τω μεταξύ, η έγγραφη διαδικασία στην παρούσα υπόθεση εξελίχθηκε κανονικά. Το Πρωτοδικείο αποφάσισε εν συνεχεία να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων.
- 25 Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις προφορικές ερωτήσεις του Πρωτοδικείου κατά τη συνεδρίαση της 14ης Δεκεμβρίου 1995.



### **Αιτήματα των διαδίκων**

- 26 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:
- να ακυρώσει την απόφαση της Επιτροπής που περιέχεται στα έγγραφα της 23ης Σεπτεμβρίου 1994 και της 3ης/4ης Οκτωβρίου 1994,
  - να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.
- 27 Η καθής ζητεί από το Πρωτοδικείο:
- κυρίως, να κηρύξει την προσφυγή απαράδεκτη,
  - επικουρικώς, να απορρίψει την προσφυγή ως αβάσιμη,
  - εν πάση περιπτώσει, να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

### **Επί του παραδεκτού**

- 28 Η Επιτροπή αμφισβητεί το παραδεκτό της παρούσας προσφυγής προβάλλοντας τέσσερις λόγους. Ο πρώτος αφορά το εκπρόθεσμο της προσφυγής, ο δεύτερος την έλλειψη βλαπτικής πράξεως, ο τρίτος την έλλειψη εννόμου συμφέροντος της προσφεύγουσας και ο τέταρτος την έλλειψη αντικειμένου της διαφοράς.

*Επί του πρώτου και δευτέρου λόγου περί απαραδέκτου, που αφορούν αντιστοίχως το εκπρόθεσμο της προσφυγής και την έλλειψη βλαπτικής πράξεως*

— Συνοπτική έκθεση των επιχειρημάτων των διαδίκων

29 Προς απόδειξη του εκπροθέσμου της προσφυγής και της ελλείψεως βλαπτικής πράξεως, η Επιτροπή λαμβάνει ως αφετηρία ότι οι προσβαλλόμενες πράξεις αποτελούν ερμηνευτικές αποφάσεις, αφενός, της αποφάσεως με την οποία επέτρεψε στη NUON και τη Mega Limburg να συμμετάσχουν στην ακρόαση της 28ης Οκτωβρίου 1993 και, αφετέρου, της από 4 Οκτωβρίου 1993 αποφάσεώς της, με την οποία τους απέστειλε αντίγραφο της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, θεωρώντας σιωπηρώς ότι η ανακοίνωση αυτή, χωρίς τα παραρτήματά της, δεν περιείχε επιχειρηματικά απόρρητα. Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι αν πράγματι τα έγγραφα αυτά περιείχαν, όπως ισχυρίζεται η προσφεύγουσα, επιχειρηματικά απόρρητα, αυτό που θα είχε βλάψει τα συμφέροντα της προσφεύγουσας θα ήταν η δυνατότητα των τρίτων επιχειρήσεων να λάβουν γνώση των απορρήτων αυτών και όχι η μετέπειτα προσκόμισή τους ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Κατά την Επιτροπή, ακόμη και αν έπρεπε να γίνει δεκτή η άποψη ότι η νομική κατάσταση της προσφεύγουσας μπορούσε να θιγεί από την προσκόμιση της ανακοινώσεως των αιτιάσεων ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, η προσκόμιση αυτή δεν αποτελεί συνέπεια του εγγράφου της 23ης Σεπτεμβρίου 1994, δεδομένου ότι ο συνήγορος της NUON και της Mega Limburg θα μπορούσε κάλλιστα να προβεί στην προσκόμιση αυτή χωρίς να βεβαιωθεί προηγουμένως ότι οι υπηρεσίες της Επιτροπής συμμερίζονταν την ερμηνεία του ως προς την υφιστάμενη πραγματική και νομική κατάσταση. Πράγματι, η Επιτροπή δεν είναι αρμόδια να απαγορεύσει ή να επιτρέψει μια τέτοια χρησιμοποίηση.

30 Από τα ανωτέρω προκύπτει, κατά την Επιτροπή, αφενός, ότι, εφόσον οι προσβαλλόμενες πράξεις δεν είναι παρά ερμηνευτικές αποφάσεις, μη δυνάμενες να τροποποιήσουν προηγούμενες αποφάσεις, η προσφυγή είναι अपαράδεκτη αφού ασκήθηκε κατά πράξεων αμιγώς βεβαιωτικών άλλων προγενέστερων αποφάσεων που δεν προσβλήθηκαν εμπροθέσμως (απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Δεκεμβρίου 1988, 166/86 και 220/86, Irish Cement κατά Επιτροπής, Συλλογή 1988, σ. 6473, και διάταξη του Δικαστηρίου της 21ης Νοεμβρίου 1990, C-12/90, Infortec κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. I-4265, σκέψη 10). Αφετέρου, κατά της αποφάσεως δεν μπορεί να ασκηθεί προσφυγή ακυρώσεως, κατά την έννοια του άρθρου 173 της Συνθήκης, καθόσον η απόφαση αυτή ουδόλως επηρεάζει τα συμφέροντα της προσφεύγουσας (απόφαση του Πρωτοδικείου της 18ης Δεκεμβρίου 1992, T-10/92, T-11/92, T-12/92 και T-15/92, Cimenteries CBR κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. II-2667, σκέψη 28).

- 31 Η προσφεύγουσα αμφισβητεί τη συλλογιστική της Επιτροπής στο σύνολό της. Η προσβαλλόμενη απόφαση παράγει έννομα αποτελέσματα επηρεάζοντα ευθέως τα συμφέροντά της, για διάφορους λόγους. Πρώτον, η απόφαση έχει ως συνέπεια τη διάδοση των επιχειρηματικών απορρήτων της, δεδομένου ότι η ανακοίνωση των αιτιάσεων, της οποίας η Επιτροπή επέτρεψε την προσκόμιση ενώπιον των ολλανδικών δικαστηρίων, περιλαμβάνει στοιχεία τα οποία η Postbank είχε ρητώς χαρακτηρίσει ως επιχειρηματικά απόρρητα όταν τα είχε διαβιβάσει στην Επιτροπή. Δεύτερον, σύμφωνα με την απόφαση της 24ης Ιουνίου 1986, 53/85, Akzo Chemie κατά Επιτροπής (Συλλογή 1986, σ. 1965), μια πράξη παράγει έννομα αποτελέσματα και πρέπει να θεωρείται απόφαση, κατά την έννοια του άρθρου 173 της Συνθήκης, όταν στερεί από τον αποδέκτη της το ευεργέτημα προστασίας προβλεπόμενης από το κοινοτικό δίκαιο. Η προσβαλλόμενη απόφαση είναι επομένως δεκτική προσφυγής, δεδομένου ότι, καθόσον επιτρέπει στη NUON και στη Mega Limburg να χρησιμοποιήσουν την ανακοίνωση των αιτιάσεων και το πρακτικό ακροάσεως στο πλαίσιο εθνικής ένδικης διαδικασίας, προσβάλλει την προστασία την οποία η προσφεύγουσα μπορεί να επικαλεστεί δυνάμει των άρθρων 214 της Συνθήκης και 20 του κανονισμού 17. Το γεγονός ότι με την απόφαση αυτή η Επιτροπή ανακάλεσε την απαγόρευση που είχε επιβάλει και με το από 4 Οκτωβρίου 1993 έγγραφό της, θεωρώντας ότι η απαγόρευση αυτή στερούνταν νομικού ερείσματος, δεν σημαίνει ότι η εν λόγω απόφαση δεν παράγει έννομα αποτελέσματα. Τρίτον, η επίμαχη απόφαση δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι έχει αμιγώς ερμηνευτικό περιεχόμενο. Συγκεκριμένα, ελήφθη ως απάντηση της αιτήσεως που η NUON και η Mega Limburg υπέβαλαν στην Επιτροπή με έγγραφο της 30ής Αυγούστου 1994 και με την οποία ζητήθηκε ρητώς να επιτραπεί η χρησιμοποίηση της ανακοινώσεως των αιτιάσεων της 14ης Ιουνίου 1993 και του πρακτικού ακροάσεως της 28ης Οκτωβρίου 1993 στο πλαίσιο εθνικών διαδικασιών.
- 32 Περαιτέρω, η Postbank υποστηρίζει ότι, αντίθετα προς την άποψη της Επιτροπής, η παρούσα προσφυγή δεν στρέφεται κατά της αποφάσεως διαβίβασεως της ανακοινώσεως των αιτιάσεων και του πρακτικού ακροάσεως στη NUON και στη Mega Limburg, αλλά κατά της αποφάσεως να επιτραπεί σε τρίτες επιχειρήσεις να προσκομίσουν τα έγγραφα αυτά στο πλαίσιο εθνικών ενδίκων διαδικασιών. Η Postbank τονίζει συναφώς ότι, όταν έλαβε γνώση ότι η Επιτροπή είχε διαβιβάσει το πλήρες κείμενο της εν λόγω ανακοινώσεως των αιτιάσεων στις δύο προαναφερθείσες επιχειρήσεις, είκοσι ημέρες αφότου το εν λόγω έγγραφο είχε περιέλθει σ' αυτές, πληροφορήθηκε επίσης ότι η Επιτροπή, κατά τη διαβίβαση αυτή, είχε ρητώς απαγορεύσει στις επιχειρήσεις αυτές να χρησιμοποιήσουν τα στοιχεία που περιείχονταν στο εν λόγω έγγραφο εκτός του πλαισίου της προετοιμασίας της ακροάσεως και να τα διαδώσουν

κατά τρόπο άμεσο ή έμμεσο σε τρίτους. Η προσφεύγουσα είχε συνεπώς αποφασίσει να μην ασκήσει προσφυγή κατά της πράξεως αυτής διότι θεωρούσε ότι μια ενδεχόμενη κίνηση ένδικης διαδικασίας «ουδέν θα της επέφερε».

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 33 Για να κριθεί το βάσιμο των δύο αυτών πρώτων λόγων απαραδέκτου, πρέπει, καταρχάς, να υπενθυμιστεί ότι πράξεις δεκτικές προσφυγής ακυρώσεως, κατά την έννοια του άρθρου 173 της Συνθήκης, αποτελούν μόνον τα μέτρα που παράγουν δεσμευτικά έννομα αποτελέσματα. Η προσφυγή φυσικού ή νομικού προσώπου είναι παραδεκτή μόνον εφόσον η προσβαλλόμενη πράξη μπορεί να επηρεάσει τα συμφέροντα του προσφεύγοντος, μεταβάλλοντας κατά τρόπο σαφή τη νομική του κατάσταση (βλ., μεταξύ άλλων, την απόφαση του Πρωτοδικείου της 18ης Δεκεμβρίου 1992, *Cimenteries CBR κ.λπ. κατά Επιτροπής*, όπ.π., σκέψη 28).
- 34 Κατά την καθής, η υπό κρίση προσφυγή είναι απαράδεκτη βασικά για δύο λόγους. Αφενός, η προσβαλλόμενη απόφαση δεν είναι παρά ερμηνευτική απόφαση και δεν παράγει κανένα δεσμευτικό έννομο αποτέλεσμα. Αφετέρου, ουδόλως επηρεάζει τη νομική κατάσταση της προσφεύγουσας, εν όψει του ότι η απόφαση αυτή δεν θίγει την προστασία τόσο των επιχειρηματικών απορρήτων όσο και των εμπιστευτικών στοιχείων που φέρονται να περιέχονται στην ανακοίνωση των αιτιάσεων.
- 35 Αντίθετα προς τα υποστηριζόμενα από την καθής, το έγγραφο της 23ης Σεπτεμβρίου 1994 έχει τα στοιχεία της αποφάσεως και επηρεάζει ευθέως τα συμφέροντα της Postbank. Πράγματι, αφενός, το έγγραφο αυτό ανακάλεσε εν μέρει την απόφαση της Επιτροπής που περιείχετο στο έγγραφο της 4ης Οκτωβρίου 1993, καθόσον κατήργησε την απαγόρευση, που είχε προβλεφθεί στην τελευταία αυτή πράξη, της χρησιμοποίησεως της ανακοινώσεως των αιτιάσεων στο πλαίσιο εθνικών ενδίκων διαδικασιών. Αφετέρου, το έγγραφο αυτό, που αποτελεί απάντηση σε αίτηση της NUON και της Mega Limburg με την οποία ζήτησαν να τους «επιτραπεί» να διαβιβάσουν την ανακοίνωση των αιτιάσεων και το πρακτικό ακροάσεως στο *Gerechthof te Amsterdam*, περιέχει

εκτίμηση της Επιτροπής περί του ότι ουδέν κώλυμα υφίσταται για την προσκόμιση, ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, των εγγράφων αυτών.

- 36 Περαιτέρω, οι ισχυρισμοί της Επιτροπής σχετικά με το ότι ουδόλως θίγονται τα συμφέροντα της προσφεύγουσας, και ιδίως τα επιχειρηματικά απόρρητά της, ανάγονται στην ουσία και όχι στο παραδεκτό της υπό κρίση προσφυγής. Συγκεκριμένα, οι ισχυρισμοί αυτοί αφορούν την ύπαρξη και το περιεχόμενο της υποχρέωσης της Επιτροπής να σέβεται το επαγγελματικό απόρρητο όσον αφορά τα στοιχεία που είχαν διαβιβάσει η προσφεύγουσα και άλλες τράπεζες που είναι μέρη της συμφωνίας GSA και τα οποία περιέχονται ιδίως στην ανακοίνωση των αιτιάσεων. Οι εν λόγω ισχυρισμοί περιλαμβάνουν επομένως ανάλυση του ζητήματος του συμβατού, προς τα άρθρα 214 της Συνθήκης και 20 του κανονισμού 17, της αποφάσεως να «επιτραπεί» στη ΝΥΟΝ και στη Mega Limburg να προσκομίσουν ενώπιον των εθνικών αρχών έγγραφα περιέχοντα στοιχεία τα οποία είχαν χαρακτηριστεί ως εμπιστευτικά από την προσφεύγουσα. Η εξέταση του εν λόγω συμβατού συνιστά από τούτο το αντικείμενο της παρούσας διαφοράς.
- 37 Βάσει των προεκτεθέντων, το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι η απόφαση παρήγαγε δεσμευτικά έννομα αποτελέσματα ικανά να επηρεάσουν τη νομική κατάσταση της προσφεύγουσας και, επομένως, μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο προσφυγής ακυρώσεως βάσει του άρθρου 173 της Συνθήκης.
- 38 Η παρούσα προσφυγή ασκήθηκε στις 22 Οκτωβρίου 1994, ήτοι σε χρόνο μικρότερο του μήνα μετά τη γνωστοποίηση της αποφάσεως στην προσφεύγουσα, πράγμα που σημαίνει ότι ασκήθηκε εντός της προβλεπόμενης από τη Συνθήκη προθεσμίας.
- 39 Επομένως, ο πρώτος και ο δεύτερος λόγος απαραδέκτου πρέπει να απορριφθούν.

*Επί του τρίτου λόγου απαραδέκτου που αφορά την έλλειψη εννόμου συμφέροντος της προσφεύγουσας*

— Συνοπτική έκθεση των επιχειρημάτων των διαδίκων

40 Η Επιτροπή ισχυρίζεται, επικουρικώς, ότι η προσφεύγουσα δεν έχει «κανένα αποδεκτό συμφέρον» προς ακύρωση της απόφασης, διότι η απόφαση αυτή αφορά την προσκόμιση των επίδικων εγγράφων στο πλαίσιο δύο εθνικών διαδικασιών και η Postbank είναι καθού διάδικος μόνο σε μία από τις διαδικασίες αυτές. Επομένως, η παρούσα προσφυγή είναι απαράδεκτη, καθόσον στρέφεται κατά της απόφασης που η Επιτροπή εξέδωσε ως προς τη Mega Limburg, η οποία έχει προσφύγει μόνο κατά της ABN.

41 Η προσφεύγουσα αμφισβητεί τον λόγο αυτό. Ως συνέπεια της απόφασης, τα επιχειρηματικά απόρρητα και τα εμπιστευτικά στοιχεία που αφορούν την Postbank διαδόθηκαν, εξίσου, τόσο με την προσκόμιση της ανακοινώσεως των αιτιάσεων στην υπόθεση Mega Limburg κατά ABN όσο και με την προσκόμισή της στην υπόθεση NUON κατά Postbank ή σε άλλες υποθέσεις. Επομένως, το γεγονός ότι δεν είναι διάδικος σε μία από τις δύο εθνικές δίκες στερείται σημασίας.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

42 Ο τρίτος αυτός λόγος απαραδέκτου, που αφορά την έλλειψη εννόμου συμφέροντος της προσφεύγουσας, είναι προδήλως αβάσιμος. Συγκεκριμένα, η προσκόμιση της ανακοινώσεως των αιτιάσεων στο πλαίσιο εθνικής διαδικασίας, στην οποία η Postbank δεν είναι διάδικος, συνεπάγεται τη διαβίβαση στοιχείων, ενδεχομένως εμπιστευτικών, όπως ακριβώς θα συνεπαγόταν η προσκόμιση του ίδιου εγγράφου σε εθνική δίκη στην οποία η προσφεύγουσα μετέχει ως διάδικος. Επομένως, το γεγονός ότι η Postbank δεν είναι διάδικος σε μία από τις δύο προαναφερθείσες εθνικές δίκες δεν έχει καμία σημασία όσον αφορά το έννομο συμφέρον της προσφεύγουσας.

- 43 Επομένως, ο τρίτος λόγος απαραδέκτου πρέπει να απορριφθεί.

*Επί του τετάρτου λόγου απαραδέκτου, που αφορά την έλλειψη αντικειμένου διαφοράς*

— Συνοπτική έκθεση των επιχειρημάτων των διαδίκων

- 44 Με το υπόμνημά της ανταπαντήσεως, η καθής υποστηρίζει ότι η παρούσα προσφυγή έχει καταστεί άνευ αντικειμένου στο σύνολό της διότι το *Gerechtshof te Amsterdam* εξέδωσε, στις 16 Φεβρουαρίου 1995, δύο απρόσβλητες αποφάσεις στις δύο προμνησθείσες εθνικές δίκες, *Mega Limburg* κατά *ABN* και *NUON* κατά *Postbank*. Δεδομένου ότι περατώθηκαν οι δίκες στο πλαίσιο των οποίων προσκομίστηκαν τα επίμαχα έγγραφα, η αίτηση ακυρώσεως της προσφεύγουσας είναι πλέον άνευ αντικειμένου.
- 45 Με τις απαντήσεις της στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου, η προσφεύγουσα τόνισε ότι διατηρεί ένα ενεστώδες έννομο συμφέρον προς ακύρωση της αποφάσεως, εφόσον διάφορες καταγγέλλουσες ή παρεμβαίνουσες επιχειρήσεις στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας έχουν στην κατοχή τους την ανακοίνωση των αιτιάσεων. Οι επιχειρήσεις αυτές μπορούν οποτεδήποτε να αποφασίσουν να χρησιμοποιήσουν το έγγραφο αυτό ενώπιον του ολλανδικού δικαστηρίου προς στήριξη των επιχειρημάτων τους. Ήδη δύο από αυτές κίνησαν κατά της *Postbank* διαδικασία που εκκρεμεί ενώπιον του *Gerechtshof te Amsterdam*. Οι επιχειρήσεις αυτές προέβαλαν τα ίδια επιχειρήματα με εκείνα που προέβαλαν η *NUON* και η *Mega Limburg* στις υποθέσεις που μόλις περατώθηκαν και εξέτασαν τη δυνατότητα να προσκομίσουν την επίμαχη ανακοίνωση των αιτιάσεων. Επομένως, η ακύρωση της προσβαλλομένης αποφάσεως θα έχει ως αποτέλεσμα να εμποδίσει τη διαβίβαση του εγγράφου αυτού στις εθνικές δικαστικές αρχές και κάθε μετέπειτα διάδοση των εμπιστευτικών στοιχείων που περιέχονται σ' αυτό.
- 46 Περαιτέρω, η προσφεύγουσα υπενθυμίζει ότι, όπως έχει κρίνει το Δικαστήριο, ο προσφεύγων θεμελιώνει επαρκές έννομο συμφέρον προς προσβολή αποφάσεως εφόσον θεωρείται επίφοβη η επανάληψη της προβαλλόμενης παρανομίας (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 6ης Μαρτίου 1979, 92/78, *Simmenthal* κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1979/I, σ. 407, της 26ης Απριλίου 1988, 207/86, *Apesco* κατά Επιτροπής, Συλλογή 1988, σ. 2151, και προπαρατεθείσα απόφαση *Akzo Chemie* κατά Επιτροπής).

## — Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 47 Εν προκειμένω, οι εθνικές δίκες στις οποίες οι επιχειρήσεις NUON και Mega Limburg προσκόμισαν την ανακοίνωση των αιτιάσεων, μετά την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως, περατώθηκαν με τις αποφάσεις του Gerechtshof te Amsterdam της 16ης Φεβρουαρίου 1995. Οι αποφάσεις αυτές είναι απρόσβλητες, δεδομένου ότι κανένας διάδικος δεν άσκησε αναίρεση ενώπιον του Hoge Raad der Nederlanden. Επιπλέον, από τη δικογραφία προκύπτει ότι το Gerechtshof δεν έλαβε υπόψη την ανακοίνωση των αιτιάσεων για την έκδοση της αποφάσεώς του. Επομένως, η δικονομική θέση της Postbank ουδόλως επηρεάστηκε από τη διαβίβαση των επίμαχων εγγράφων. Επομένως, η προσφεύγουσα δεν θεμελιώνει πλέον έννομο συμφέρον, ενεστώς ή δυνητικό, σε σχέση με τις εθνικές δίκες στις οποίες η NUON και η Mega Limburg προσκόμισαν το έγγραφο αυτό κατόπιν της αποφάσεως της Επιτροπής.
- 48 Ωστόσο, το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι, όπως επανειλημμένως πρότεινε η προσφεύγουσα εγγράφως και κατά την προφορική διαδικασία, το συμφέρον της προς ακύρωση της αποφάσεως πρέπει να εξεταστεί σε σχέση με τη γενική ισχύ της επίμαχης πράξεως. Συναφώς, πρέπει να τονιστεί ότι, με την από 23 Σεπτεμβρίου 1994 απόφασή της, η Επιτροπή κατέργησε ρητώς την περιεχόμενη στο από 4 Οκτωβρίου 1993 έγγραφό της απαγόρευση προσκομίσεως της ανακοινώσεως των αιτιάσεων ενώπιον των εθνικών δικαστικών αρχών, διατηρώντας εν πάση περιπτώσει την απαγόρευση διαβίβασεως του εγγράφου αυτού στους τρίτους. Η κατέργηση αυτή στηρίζεται στην εκτίμηση περί του ότι η Επιτροπή δεν έχει καμία υποχρέωση να απαγορεύσει τη διαβίβαση του εγγράφου αυτού και του πρακτικού ακροάσεως στις εθνικές δικαστικές αρχές. Έτσι, η κατέργηση παράγει συγκεκριμένα αποτελέσματα τα οποία συνίστανται στην εξάλειψη κάθε εμποδίου για μια τέτοια διαβίβαση. Επομένως, η προσβαλλόμενη απόφαση έχει την έννοια ότι δεν αφορά τη διαβίβαση των εν λόγω εγγράφων της διοικητικής διαδικασίας στο πλαίσιο ορισμένης εθνικής δίκης, αλλά την προσκόμισή τους ενώπιον οιαδήποτε εθνικού δικαστηρίου.
- 49 Επομένως, λαμβάνοντας υπόψη το περιεχόμενο της αποφάσεως αυτής και το γεγονός ότι διάφορες επιχειρήσεις έχουν στην κατοχή τους, μεταξύ άλλων, την ανακοίνωση των αιτιάσεων, δεν αποκλείεται να μπορέσουν να τη χρησιμοποιήσουν σε άλλες εθνικές δίκες. Ενόψει μιας τέτοιας προοπτικής, η προσφεύγουσα διατηρεί ενεστώς έννομο συμφέρον για την παρούσα προσφυγή. Επομένως, η διαφορά δεν στερείται αντικειμένου.



- 50 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι ο τέταρτος λόγος απαραδέκτου πρέπει να απορριφθεί.

### **Επί της ουσίας**

- 51 Προς στήριξη της προσφυγής της, η προσφεύγουσα προβάλλει πέντε λόγους. Ο πρώτος λόγος έγκειται στην παράβαση των άρθρων 214 της Συνθήκης και 20 του κανονισμού 17, ο δεύτερος στην κατάχρηση εξουσίας, ο τρίτος στην παραβίαση της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, ο τέταρτος στην παράβαση του άρθρου 190 της Συνθήκης και, τέλος, ο πέμπτος στην παράβαση των άρθρων 185 της Συνθήκης και 20, παράγραφος 2, του κανονισμού 17.

*Επί του πρώτου λόγου που αφορά την παράβαση των άρθρων 214 της Συνθήκης και 20 του κανονισμού 17*

- 52 Ο πρώτος λόγος περιλαμβάνει δύο σκέλη. Με το πρώτο σκέλος, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή, επιτρέποντας, με έγγραφο της 23ης Σεπτεμβρίου 1994, στη NUON και στη Mega Limburg να προσκομίσουν ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων το πλήρες κείμενο της ανακοινώσεως των αιτιάσεων και του πρακτικού ακροάσεως της 28ης Οκτωβρίου 1993, παρέβη το άρθρο 20, παράγραφος 1, του κανονισμού 17. Με το δεύτερο σκέλος, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή, επιτρέποντας τη διαβίβαση των εν λόγω εγγράφων στο Gerechtshof te Amsterdam, παρέβη τα άρθρα 214 της Συνθήκης και 20, παράγραφος 2, του κανονισμού 17, δεδομένου ότι τα έγγραφα αυτά περιέχουν αποσπάσματα τα οποία είχαν θεωρηθεί επιχειρηματικά απόρρητα τόσο από την προσφεύγουσα όσο και από την Επιτροπή.

*Επί του πρώτου σκέλους του πρώτου λόγου, που αφορά την παράβαση του άρθρου 20, παράγραφος 1, του κανονισμού 17*

— Συνοπτική έκθεση των επιχειρημάτων των διαδίκων

- 53 Στο πλαίσιο του πρώτου αυτού σκέλους, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή, επιτρέποντας, με έγγραφο της 23ης Σεπτεμβρίου 1994, σε δύο

τρίτες επιχειρήσεις να προσκομίσουν ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων το πλήρες κείμενο της ανακοινώσεως των αιτιάσεων και του πρακτικού ακροάσεως της 28ης Οκτωβρίου 1993, παρέβη το άρθρο 20, παράγραφος 1, του κανονισμού 17, κατά το οποίο πληροφορίες οι οποίες συνελέγησαν κατά τη διοικητική διαδικασία «δύνανται να χρησιμοποιηθούν μόνο για τον σκοπό για τον οποίο εξητήθησαν».

54 Η προσφεύγουσα, για να στηρίξει την άποψή της, τονίζει καταρχάς ότι η ανακοίνωση των αιτιάσεων και το πρακτικό ακροάσεως περιέχουν πληροφοριακά στοιχεία ληφθέντα από την κοινοποίηση της συμφωνίας GSA ή διαβιβασθέντα στην Επιτροπή σε απάντηση αιτήσεων παροχής πληροφοριών. Σύμφωνα όμως με τη νομολογία του Δικαστηρίου (απόφαση της 16ης Ιουλίου 1992, C-67/91, Asociación Española de Banca privada κ.λπ., Συλλογή 1992, σ. I-4785, στο εξής: απόφαση AEB), το άρθρο 20, παράγραφος 1, του κανονισμού 17 εφαρμόζεται όχι μόνο στα πληροφοριακά στοιχεία που συνελέγησαν κατ' εφαρμογή των άρθρων 11, 12, 13 και 14 του κανονισμού αυτού, αλλά και στα στοιχεία που έχουν ληφθεί από κοινοποιήσεις. Το άρθρο 20, παράγραφος 1, έχει επομένως εφαρμογή εν προκειμένω.

55 Η προσφεύγουσα παρατηρεί, πρώτον, ότι τα επίμαχα πληροφοριακά στοιχεία χρησιμοποιήθηκαν στις εθνικές δίκες, δηλαδή εκτός της διαδικασίας που είχε κινηθεί ενώπιον της Επιτροπής. Μια τέτοια χρησιμοποίηση είναι, επομένως, αντίθετη προς το προπαρατεθέν άρθρο 20, παράγραφος 1 (αποφάσεις AEB, σκέψη 38, και της 19ης Μαΐου 1994, C-36/92 P, SEP κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. I-1911, σκέψεις 25 επ.).

56 Δεύτερον, η Postbank ισχυρίζεται ότι, μολονότι η απαγόρευση του άρθρου 20, παράγραφος 1, δεν απευθύνεται ευθέως στα δικαστήρια των κρατών μελών, αυτά όμως πρέπει να την τηρούν. Συγκεκριμένα, η χρησιμοποίηση, ενώπιον αυτών ή από αυτά, των στοιχείων που συνέλεξε η Επιτροπή συνιστά προσβολή των δικαιωμάτων της άμυνας και παραβίαση της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης που διέπει τη συνεργασία μεταξύ της Επιτροπής και των επιχειρήσεων (απόφαση AEB).

57 Τέλος, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, εν προκειμένω, η Επιτροπή παραβίασε επανειλημμένως τις αρχές που έθεσε το 1993 με την «ανακοίνωση σχετικά με τη συνεργασία μεταξύ της Επιτροπής και των εθνικών δικαιοδο-

τικών οργάνων για την εφαρμογή των άρθρων 85 και 86 της Συνθήκης ΕΟΚ» (ΕΕ C 39, σ. 6, στο εξής: ανακοίνωση περί της συνεργασίας μεταξύ της Επιτροπής και των εθνικών δικαιοδοτικών οργάνων ή ανακοίνωση). Ειδικότερα, παραβίασε τις αρχές της ουδετερότητας και της αντικειμενικότητας που διέπουν τις ένδικες διαδικασίες, παραβαίνοντας ιδίως την υποχρέωσή της να μην ικανοποιεί τις αιτήσεις παροχής πληροφοριών που δεν προέρχονται αμέσως ή εμμέσως από εθνικό δικαιοδοτικό όργανο.

- 58 Η Επιτροπή αμφισβητεί όλα αυτά τα επιχειρήματα.
- 59 Ισχυρίζεται, καταρχάς, ότι η προσφεύγουσα κακώς αναφέρεται στο άρθρο 20, παράγραφος 1, του κανονισμού 17, διότι η Postbank δεν της προσάπτει ότι χρησιμοποίησε παρανόμως τα συλλεγόμενα στοιχεία, αλλά ότι τα διέδωσε. Σύμφωνα όμως με τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Lenz στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η προπαρατεθείσα απόφαση Akzo Chemie κατά Επιτροπής, η διάδοση αυτή εμπίπτει αποκλειστικά στην παράγραφο 2 του ίδιου αυτού άρθρου.
- 60 Επιπλέον, ο κανονισμός 17 δεν έχει εφαρμογή εν προκειμένω, δεδομένου ότι αφορά αποκλειστικά τις διαδικασίες εφαρμογής των άρθρων 85 και 86 της Συνθήκης ενώπιον της Επιτροπής και των αρχών των κρατών μελών. Ο κανονισμός αυτός δεν περιέχει παρά κανόνες που αφορούν τις σχέσεις μεταξύ της Επιτροπής και των εθνικών αρχών (απόφαση ΑΕΒ). Επομένως, δεν αφορά τα εθνικά δικαιοδοτικά όργανα, τα οποία, στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ ιδιωτών, μπορούν να εφαρμόσουν τα άρθρα 85 και 86 δυνάμει του αμέσως αποτελέσμά τους (απόφαση του Δικαστηρίου της 30ής Ιανουαρίου 1974, 127/73, BRT κατά Sabam, Συλλογή τόμος 1974, σ. 35). Επιπλέον, η χρησιμοποίηση της ανακοινώσεως των αιτιάσεων από εθνικό δικαστήριο συμβιβάζεται τόσο με το καθήκον που του έχει ανατεθεί να προστατεύει τα δικαιώματα των ιδιωτών στις έννομες σχέσεις που διέπονται από τα άρθρα 85 και 86 της Συνθήκης, όσο και με τη γενική αρχή της συνεργασίας μεταξύ των εθνικών δικαιοδοτικών αρχών και της Επιτροπής. Ομοίως, η χρησιμοποίηση αυτή ουδόλως θίγει την προστασία των δικαιωμάτων άμυνας των επιχειρήσεων.
- 61 Όσον αφορά την αιτίαση περί παραβάσεως της ανακοινώσεως περί συνεργασίας μεταξύ της Επιτροπής και των εθνικών δικαιοδοτικών οργάνων, η καθήξ απαντά ότι η ανακοίνωση αυτή δεν έχει εφαρμογή εν προκειμένω. Συγκεκρι-

μένα, αφορά την περίπτωση κατά την οποία ένα εθνικό δικαστήριο ζητεί πληροφοριακά στοιχεία από την Επιτροπή. Στην παρούσα υπόθεση, ένας τρίτος, ξένος προς τη διοικητική διαδικασία και κατέχων ένα έγγραφο της διαδικασίας αυτής, το προσκόμισε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Μια τέτοια περίπτωση διέπεται από τους δικονομικούς κανόνες των κρατών μελών και όχι από το κοινοτικό δίκαιο.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 62 Με το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου, η προσφεύγουσα προβάλλει παράβαση του άρθρου 20, παράγραφος 1, του κανονισμού 17, το οποίο απαγορεύει τη χρησιμοποίηση των πληροφοριακών στοιχείων που έχουν συλλεγεί κατ' εφαρμογή των άρθρων 11, 12, 13 και 14 για σκοπό διαφορετικό από εκείνο για τον οποίο έχουν ζητηθεί. Η απαγόρευση αυτή συνεπάγεται ότι η Επιτροπή και οι εθνικές αρχές που κατέχουν νομίμως τα στοιχεία αυτά δεν μπορούν να τα χρησιμοποιούν για λόγο άλλον από εκείνο για τον οποίο έχουν συλλεγεί (βλ. τις προπαρατεθείσες αποφάσεις ΑΕΒ, σκέψη 37, και SEP κατά Επιτροπής, σκέψη 28).
- 63 Για να κριθεί το ζήτημα αν, σε μια περίπτωση όπως η προκειμένη, το άρθρο 20, παράγραφος 1, του κανονισμού 17 υποχρεώνει την Επιτροπή να απαγορεύει στις επιχειρήσεις στις οποίες έχει διαβιβάσει ορισμένα έγγραφα της διοικητικής διαδικασίας να τα προσκομίσουν σε εθνική ένδικη διαδικασία, το άρθρο αυτό πρέπει να ερμηνευθεί με γνώμονα την αρχή της καλόπιστης συνεργασίας, η οποία, δυνάμει του άρθρου 5 της Συνθήκης, διέπει τις σχέσεις μεταξύ των κρατών μελών και των θεσμικών οργάνων. Πράγματι, η παρούσα υπόθεση αφορά ένα παράδειγμα συνεργασίας μεταξύ της Επιτροπής και των εθνικών δικαιοδοτικών οργάνων, στο μέτρο που τα όργανα αυτά, χάρη στην προσκόμιση των εν λόγω εγγράφων από έναν από τους διαδίκους στην ένδικη διαδικασία, θα μπορούσαν να τα χρησιμοποιήσουν για την εκτίμησή τους σχετικά με την ύπαρξη ενδεχομένων παραβάσεων των άρθρων 85 και 86 της Συνθήκης.
- 64 Η αρχή της καλόπιστης συνεργασίας, που απορρέει από το προπαρατεθέν άρθρο 5, επιβάλλει στα κοινοτικά όργανα, κυρίως δε στην Επιτροπή που είναι επιφορτισμένη με τη μέριμνα της εφαρμογής των διατάξεων της Συνθήκης, να προσφέρουν ενεργό συνδρομή σε κάθε εθνική δικαιοδοτική αρχή που

ενεργεί προς δίωξη των παραβάσεων της κοινοτικής νομοθεσίας. Η συνδρομή αυτή, που λαμβάνει υπό διάφορες μορφές, μπορεί να συνίσταται, ενδεχομένως, στην κοινοποίηση προς τα εθνικά δικαστήρια εγγράφων που περιήλθαν στα θεσμικά όργανα κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους (βλ. διάταξη του Δικαστηρίου της 13ης Ιουλίου 1990, C-2/88 Imm., Zwartveld κ.λπ., Συλλογή 1990, σ. I-3365, σκέψεις 16 έως 22).

- 65 Στο πλαίσιο μιας διαδικασίας εφαρμογής των κοινοτικών κανόνων του ανταγωνισμού, η αρχή αυτή συνεπάγεται ιδίως, όπως προκύπτει από τη νομολογία του Δικαστηρίου, ότι το εθνικό δικαστήριο μπορεί να ζητεί πληροφορίες από την Επιτροπή όσον αφορά την κατάσταση μιας κινηθείσας ενδεχομένως διαδικασίας και να λαμβάνει από το εν λόγω όργανο τα οικονομικά και νομικά στοιχεία που αυτό είναι σε θέση να του παράσχει (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 28ης Φεβρουαρίου 1991, C-234/89, Δελημίτης, Συλλογή 1991, σ. I-935, σκέψη 53, και της 12ης Δεκεμβρίου 1995, C-319/93, C-40/94 και C-224/94, Dijkstra κ.λπ., Συλλογή 1995, σ. I-4471, σκέψη 36).
- 66 Αντίθετα προς τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, μια τέτοια συνεργασία μεταξύ της Επιτροπής και των εθνικών δικαστηρίων εκφεύγει του πεδίου εφαρμογής του κανονισμού 17. Ο κανονισμός αυτός αφορά μόνο τις σχέσεις μεταξύ της Επιτροπής και των αρχών των κρατών μελών στις οποίες αναφέρεται το άρθρο 88 της Συνθήκης και οι οποίες ασκούν αρμοδιότητες παρόμοιες με αυτές της Επιτροπής. Πράγματι, κατά πάγια νομολογία, οι εθνικές αρχές στις οποίες αναφέρεται ο εν λόγω κανονισμός δεν περιλαμβάνουν τα εθνικά δικαστήρια που εφαρμόζουν τα άρθρα 85 και 86 της Συνθήκης βάσει του αμέσου αποτελέσματός τους (βλ., συναφώς, τις αποφάσεις του Δικαστηρίου BRT, όπ.π., σκέψεις 15 έως 20, της 10ης Ιουλίου 1980, 37/79, Marty, Συλλογή τόμος 1980/II, σ. 2481, σκέψη 13, και της 30ής Απριλίου 1986, 209/84, 210/84, 211/84, 212/84 και 213/84, Asjes κ.λπ., Συλλογή 1986, σ. 1425, σκέψεις 55 και 56). Επομένως, το προπαρατεθέν άρθρο 20, παράγραφος 1, δεν μπορεί να έχει την έννοια ότι υποχρεώνει την Επιτροπή να απαγορεύει στις επιχειρήσεις να προσκομίζουν έγγραφα της διοικητικής διαδικασίας στο πλαίσιο εθνικής δίκης.
- 67 Εν πάση περιπτώσει, αν η διάταξη αυτή, που επιβάλλει στην Επιτροπή και στις αρχές των κρατών μελών να μη χρησιμοποιούν τα συλλεγόμενα κατά τη διοικητική διαδικασία πληροφοριακά στοιχεία παρά μόνο «για τον σκοπό για

τον οποίο ζητήθηκαν», ερμηνευόταν όπως προτείνει η προσφεύγουσα, υπό την έννοια ότι απαγορεύει κάθε χρησιμοποίηση από εθνικό δικαστήριο των συλλεγόντων στοιχείων, μια τέτοια ερμηνεία όχι μόνο δεν θα συμβιβαζόταν με την αρχή της καλόπιστης συνεργασίας, αλλά θα προσέβαλλε επίσης τα δικαιώματα των υποκειμένων δικαίου που γεννώνται από το άμεσο αποτέλεσμα των άρθρων 85, παράγραφος 1, και 86 της Συνθήκης στις μεταξύ ιδιωτών σχέσεις, τα οποία τα εθνικά δικαιοδοτικά όργανα οφείλουν να προστατεύουν (προπαρατεθείσα απόφαση BRT κατά SABAM, σκέψη 16).

- 68 Βεβαίως η εν λόγω απαγόρευση θα διασφάλιζε την προστασία των επιχειρήσεων που δικαιολογούν συμφέρον στη μη διάδοση των εμπιστευτικών στοιχείων, ιδίως δε των επιχειρηματικών απορρήτων που έχουν διαβιβαστεί στην Επιτροπή κατά την εν λόγω διοικητική διαδικασία. Ωστόσο, η αξίωση για μια τέτοια προστασία δεν μπορεί να υπερισχύει του δικαιώματος των επιχειρήσεων, που κατέχουν τα στοιχεία αυτά, να αμύνονται στο πλαίσιο εθνικής δίκης.
- 69 Περαιτέρω, η απαγόρευση αυτή δεν είναι απαραίτητη για να προστατευθούν τα εμπιστευτικά στοιχεία και τα επιχειρηματικά απόρρητα. Συγκεκριμένα, αφ'ής προσκομιστούν τα έγγραφα αυτά της διοικητικής διαδικασίας σε εθνική δίκη, τα εθνικά δικαστήρια θεωρείται ότι εγγυώνται την προστασία των εμπιστευτικών στοιχείων, ιδίως των επιχειρηματικών απορρητών, στο μέτρο που οι αρχές αυτές, για να διασφαλίσουν την πλήρη αποτελεσματικότητα των κανόνων του κοινοτικού δικαίου δυνάμει της αρχής της συνεργασίας του άρθρου 5 της Συνθήκης, οφείλουν να προστατεύουν τα δικαιώματα που οι κανόνες αυτοί απονέμουν στους ιδιώτες (βλ., μεταξύ άλλων, την απόφαση της 19ης Ιουνίου 1990, C-213/89, *Factoriame*, Συλλογή 1990, σ. I-2433, σκέψεις 18 έως 21).
- 70 Το συμπέρασμα αυτό δεν αντιφάσκει προς την απόφαση AEB, που επικαλείται η προσφεύγουσα. Συγκεκριμένα, στην απόφαση αυτή, το Δικαστήριο έλαβε ως αφετηρία ότι ο κανονισμός 17 αφορά ιδίως τον καθορισμό «των προϋποθέσεων υπό τις οποίες οι εθνικές αρχές μπορούν να ενεργούν κατά τρόπο που δεν εμποδίζει τις διαδικασίες τις οποίες κίνησε η Επιτροπή αλλά, αντιθέτως, διασφαλίζουν την αποτελεσματικότητά τους με σεβασμό των δικαιωμάτων των ενδιαφερομένων» (σκέψη 31). Εφαρμόζοντας εν συνεχεία αυτόν τον γενικό κανόνα, το Δικαστήριο έκρινε (σκέψη 37) ότι οι αρχές των κρατών μελών οφείλουν, ως «αρχές νομίμως κατέχουσες» πληροφορίες

συλλεγείσες από την Επιτροπή κατά τη διοικητική διαδικασία, να τηρούν το επαγγελματικό απόρρητο, σύμφωνα με το άρθρο 20 του κανονισμού 17. Το Δικαστήριο διευκρίνισε (σκέψεις 42 και 43) ότι οι αρχές αυτές δεν μπορούν να χρησιμοποιούν τα στοιχεία αυτά ως αποδεικτικά μέσα, αλλά μόνον ως ενδείξεις που δικαιολογούν την κίνηση εθνικής ένδικης διαδικασίας. Μολονότι όμως στο διατακτικό της αποφάσεως αυτής, καθώς και σε διάφορες σκέψεις που αφορούν την υποχρέωση των εν λόγω εθνικών αρχών να τηρούν το επαγγελματικό απόρρητο, το Δικαστήριο αναφέρεται «στα κράτη μέλη», η αναφορά αυτή δεν μπορεί να ερμηνεύεται υπό την έννοια ότι το Δικαστήριο θέλησε να επιβάλει στα εθνικά δικαστήρια τους ίδιους περιορισμούς που ισχύουν για τις διοικητικές αρχές. Συγκεκριμένα, μια τέτοια διασταλτική ερμηνεία θα υπερακόντιζε το γράμμα της αποφάσεως, η οποία, όπως προκύπτει από τα προεκτεθέντα, αφορά αποκλειστικά τις σχέσεις μεταξύ της Επιτροπής και των αρχών των κρατών μελών που ασκούν καθήκοντα αντίστοιχα προς εκείνα που ασκεί η Επιτροπή στον τομέα του ανταγωνισμού.

- 71 Επιπλέον, είναι ομοίως αβάσιμο το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι η προσβαλλομένη απόφαση, με την οποία επιτράπη σε επιχειρήσεις να χρησιμοποιήσουν ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων τα πληροφοριακά στοιχεία που συνελέγησαν κατά τη διοικητική διαδικασία, συνιστά προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας καθώς και παραβίαση της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης που διέπει τη συνεργασία μεταξύ της Επιτροπής και των επιχειρήσεων (βλ. τη σκέψη 56, *in fine*).
- 72 Συγκεκριμένα, όσον αφορά τα δικαιώματα άμυνας της Postbank στο πλαίσιο των εθνικών δικών, πρέπει να τονιστεί ότι, μολονότι η εκ μέρους ενός των διαδίκων στη δίκη αυτή προσκόμιση εγγράφων που περιέχουν τα προαναφερθέντα πληροφοριακά στοιχεία μπορεί να εξασθενήσει τη θέση των επιχειρήσεων τις οποίες αφορούν τα στοιχεία αυτά, εναπόκειται ωστόσο στο εθνικό δικαστήριο να διασφαλίσει, βάσει των εσωτερικών δικονομικών κανόνων, την προστασία των δικαιωμάτων άμυνας των επιχειρήσεων αυτών. Συναφώς, σε μια περίπτωση, για παράδειγμα, όπως η προκειμένη, το εθνικό δικαστήριο μπορεί ιδίως να λάβει υπόψη τον προσωρινό χαρακτήρα της γνώμης που εκφράζει η Επιτροπή στην ανακοίνωση των αιτιάσεων και τη δυνατότητα αναστολής της εθνικής δίκης εν αναμονή της εκ μέρους του οργάνου αυτού διατυπώσεως οριστικής απόψεως. Επομένως, το φερόμενο ως βλαπτικό αποτέλεσμα της διαβιβάσεως ορισμένων εγγράφων στα εθνικά δικαστήρια ουδόλως μπορεί να δικαιολογήσει την εκ μέρους της Επιτροπής απόλυτη απαγόρευση της προσκομίσεως αυτής.

- 73 Ομοίως, η προσκόμιση των επίμαχων εγγράφων δεν συνιστά προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας της προσφεύγουσας στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας. Η «δικαιολογημένη εμπιστοσύνη» στην οποία αναφέρεται η Postbank αφορά, σύμφωνα ιδίως με την απόφαση ΑΕΒ που επικαλείται η προσφεύγουσα, τόσο το δικαίωμα των επιχειρήσεων να ενημερώνονται και να ακούγονται, στο πλαίσιο των ερευνών σε θέματα ανταγωνισμού, σχετικά με τους σκοπούς που επιδιώκει η Επιτροπή, όσο και το δικαίωμα «να μην εκφεύγουν αργότερα από το νομικό πλαίσιο [κάθε] αιτήσεως [παροχής πληροφοριών] οι (...) συλλεγείσες πληροφορίες» (προπαρατεθείσα απόφαση ΑΕΒ, σκέψη 36). Το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι η διαβίβαση των επίμαχων εγγράφων, ιδίως δε της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, σε εθνικές δικαστικές αρχές δεν παράγει κανένα αποτέλεσμα στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας, στο μέτρο που η διαβίβαση αυτή δεν στερεί από τις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις το δικαίωμα να ενημερώνονται και να ακούγονται από την Επιτροπή όσον αφορά τα πραγματικά και νομικά στοιχεία που περιέχονται στα έγγραφα αυτά. Επιπλέον, όπως προκύπτει από τα προεκτεθέντα, δεδομένου ότι ο κανονισμός 17 δεν έχει εφαρμογή στο πλαίσιο της συνεργασίας μεταξύ της Επιτροπής και των εθνικών δικαστηρίων, οι περιορισμοί τους οποίους επιβάλλει όσον αφορά τη χρησιμοποίηση των συλλεγέντων από την Επιτροπή πληροφοριακών στοιχείων ουδόλως μπορούν να επιβληθούν στα δικαστήρια αυτά.
- 74 Τέλος, δεν είναι βάσιμος ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας περί συγκρούσεως μεταξύ της αποφάσεως και της προπαρατεθείσας ανακοινώσεως περί της συνεργασίας μεταξύ της Επιτροπής και των εθνικών δικαιοδοτικών οργάνων, τον οποίο προβάλλει για να αποδείξει, από άλλη άποψη, παράβαση του προπαρατεθέντος άρθρου 20, παράγραφος 1.
- 75 Στην ανακοίνωση αυτή, κυρίως δε στο κεφάλαιο με τον τίτλο «συνεργασία μεταξύ των εθνικών δικαιοδοτικών οργάνων και της Επιτροπής», το όργανο αυτό αναγνώρισε, καταρχάς, ότι «υπέχει, από το άρθρο 5 της Συνθήκης [όπως ερμηνεύθηκε με τη διάταξη του Δικαστηρίου Zwartveld κ.λπ. και με την απόφαση του Δικαστηρίου Δελημίτης, όπ.π.], υποχρέωση έντιμης συνεργασίας με τις δικαιοδοτικές αρχές των κρατών μελών που είναι επιφορτισμένες με την εφαρμογή και την τήρηση του κοινοτικού δικαίου στην εθνική έννομη τάξη» (βλ. σημείο 33). Έδωσε έτσι γενικές ενδείξεις σχετικά με την άσκηση του καθήκοντος συνεργασίας που υπέχει και, ειδικότερα, σχετικά με τα πληροφοριακά στοιχεία που προτίθεται να παρέχει στα εθνικά δικαστήρια. Στο σημείο 42 της ανακοινώσεως αυτής, το οποίο επικαλείται η προσφεύγουσα, η καθής διευκρίνισε, μεταξύ άλλων, ότι, τηρώντας τις αρχές της ουδετερότητας



και της αντικειμενικότητας που διαπνέουν τις εθνικές ένδικες δίκες, θα «ανταποκριθεί στις αιτήσεις για παροχή πληροφοριών μόνον εφόσον απορρέουν από εθνικό δικαιοδοτικό όργανο, είτε αμέσως είτε εμμέσως (...)».

- 76 Συνεπώς, από το ίδιο το κείμενο της ανακοινώσεως προκύπτει ότι η Επιτροπή δεν αυτοδεσμεύθηκε να απαγορεύει στις επιχειρήσεις που μετέχουν στη διοικητική διαδικασία την ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων προσκόμιση των εγγράφων ληφθέντων κατά τη διαδικασία αυτή, αλλά θέλησε απλώς να διευκρινίσει τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες επρόκειτο να χειριστεί τις αιτήσεις παροχής πληροφοριών που ενδεχομένως θα της υπέβαλλαν τα δικαστήρια αυτά ή κάποιος από τους διαδίκους της εθνικής δίκης.
- 77 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου είναι αβάσιμο.

*Επί του δευτέρου σκέλους του πρώτου λόγου, που αφορά την παράβαση των άρθρων 214 της Συνθήκης και 20, παράγραφος 2, του κανονισμού 17*

— Συνοπτική έκθεση των επιχειρημάτων των διαδίκων

- 78 Στο πλαίσιο του δευτέρου αυτού σκέλους, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή, επιτρέποντας τη διαβίβαση της ανακοινώσεως των αιτιάσεων στο *Gerechtshof te Amsterdam*, παρέβη τα άρθρα 214 της Συνθήκης και 20, παράγραφος 2, του κανονισμού 17, δεδομένου ότι το επίμαχο έγγραφο περιέχει αποσπασμάτα τα οποία είχαν θεωρηθεί επιχειρηματικά απόρρητα τόσο από την προσφεύγουσα όσο και από την Επιτροπή.

- 79 Κατά την προσφεύγουσα, η προβλεπόμενη στα άρθρα 214 της Συνθήκης και 20, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 απαγόρευση καλύπτει κάθε διάδοση διενεργούμενη εκτός του πλαισίου της διαδικασίας εφαρμογής του δικαίου του ανταγωνισμού που κινήθηκε ενώπιον της Επιτροπής, κατά συνέπεια δε, και τη διαβίβαση σε εθνικά δικαστήρια των στοιχείων που καλύπτονται από το επαγγελματικό απόρρητο (προπαρατεθείσα απόφαση Δελμίτης, σκέψη 53, και ανακοίνωση περί της συνεργασίας μεταξύ της Επιτροπής και των εθνικών δικαιοδοτικών αρχών). Επομένως, η καθής όφειλε να αποστείλει την ανακοίνωση των αιτιάσεων και το πρακτικό ακροάσεως στη NUON και στη Mega Limburg υπό τον όρο (ο οποίος πράγματι αναφερόταν στο από 4 Οκτωβρίου 1993 έγγραφο της) να μη χρησιμοποιηθούν τα έγγραφα αυτά στο πλαίσιο εθνικών ένδικων δικών και να μην επιτραπεί σε τρίτους να λάβουν αμέσως ή εμμέσως γνώση των εγγράφων αυτών. Ελλείψει τέτοιου όρου, η Επιτροπή όφειλε, σύμφωνα με την προπαρατεθείσα απόφαση Akzo Chemie κατά Επιτροπής, να προβεί, πριν από τη διαβίβαση αυτή, σε διαβούλευση με όλες τις τράπεζες που είχαν υποδεξεί την ύπαρξη επιχειρηματικών απορρητών στα στοιχεία που της είχαν παράσχει.
- 80 Η Επιτροπή απαντά ότι τα άρθρα 214 της Συνθήκης και 20, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 αφορούν αποκλειστικά τα στοιχεία που εκ φύσεως εμπίπτουν στο επιχειρηματικό απόρρητο. Όπως υποστηρίζει στις προτάσεις του ο γενικός εισαγγελέας στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η προπαρατεθείσα απόφαση Akzo Chemie κατά Επιτροπής, τα στοιχεία αυτά πρέπει να έχουν κάποια σπουδαιότητα και να μη μπορούν να λάβουν γνώση αυτών τρίτοι χωρίς αυτό να έχει αρνητικές συνέπειες για την επιχείρηση.
- 81 Εν προκειμένω, δεν υπήρξε καμία διάδοση παράγουσα τέτοιες αρνητικές συνέπειες. Συναφώς, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι εν προκειμένω η υποχρέωση τηρήσεως του επαγγελματικού απορρήτου μετριάζεται, δεδομένου ότι δεν πρόκειται για την προσκόμιση εγγράφου στο πλαίσιο εθνικής δίκης, αλλά για τη διαβίβαση ορισμένων στοιχείων σε τρίτες επιχειρήσεις στις οποίες το άρθρο 19 του κανονισμού 17 παρέχει το δικαίωμα ακροάσεως. Σε μια τέτοια όμως περίπτωση, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου (προπαρατεθείσα απόφαση Akzo Chemie κατά Επιτροπής, σκέψη 27), «η Επιτροπή μπορεί να ανακοινώσει ορισμένες πληροφορίες που καλύπτονται από το επαγγελματικό απόρρητο, εφόσον η εν λόγω ανακοίνωση είναι αναγκαία για την καλή διεξαγωγή της έρευνας». Επομένως, δεν υφίσταται παράβαση των

άρθρων 20, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και 214 της Συνθήκης. Η μετέπειτα προσκόμιση της ανακοινώσεως των αιτιάσεων από τη NUON και τη Mega Limburg ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων αφορά το εθνικό δικαστήριο και όχι την Επιτροπή, η οποία δεν έχει τη δυνατότητα ούτε να την εμποδίσει ούτε να την επιτρέψει. Η εκτίμηση του επιτρεπτού της προσκομίσεως αυτής εμπίπτει επομένως στο εθνικό δίκαιο. Εν πάση περιπτώσει, δεδομένου ότι εν προκειμένω το έγγραφο αυτό προσκομίστηκε στο πλαίσιο ένδικης δίκης κατά την οποία όλοι οι διάδικοι διέθεταν το εν λόγω έγγραφο, ουδεμία διάδοση υπήρξε κατά την έννοια του προπαρατεθέντος άρθρου 20, παράγραφος 2.

82 Περαιτέρω, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι η προσφεύγουσα της προσάπτει όχι μόνο ότι παραβίασε το επαγγελματικό απόρρητο, όπως προβλέπεται από τις επικληθείσες διατάξεις, αλλά και ότι παραβίασε τη γενική αρχή της προστασίας των επιχειρηματικών απορρητών. Συναφώς, η καθής υποστηρίζει, κυρίως, ότι τα επιχειρηματικά απόρρητα που περιέχονται στην ανακοίνωση των αιτιάσεων, ακόμη και αν υποθεθεί ότι υφίστανται, απώλεσαν την προστασία τους όταν δημοσιοποιήθηκαν με τη διαβίβαση του εγγράφου αυτού στη NUON και τη Mega Limburg. Επικουρικώς, υποστηρίζει ότι το κείμενο της ανακοινώσεως των αιτιάσεων που διαβιβάστηκε στη NUON και τη Mega Limburg ουδέν επιχειρηματικό απόρρητο περιείχε, στο μέτρο που δεν περιελάμβανε τα παραρτήματα της ανακοινώσεως αυτής.

83 Η προσφεύγουσα απαντά, συναφώς, πρώτον, ότι εν προκειμένω δεν χρειάζεται να επικαλεστεί την παραβίαση της γενικής αρχής της προστασίας των επιχειρηματικών απορρητών. Η ίδια η Επιτροπή έχει αναγνωρίσει την ύπαρξη, με την ανακοίνωση των αιτιάσεων, εμπιστευτικών στοιχείων που καλύπτονται από το επαγγελματικό απόρρητο. Δεύτερον, υποστηρίζει ότι η διαβίβαση στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις, το 1993, της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, που ενείχε περιορισμένη και όχι γενική διάδοση των εκεί περιεχομένων πληροφοριακών στοιχείων, δεν στέρησε οριστικώς τα στοιχεία αυτά από την προστασία που τους οφειλόταν δυνάμει του επαγγελματικού απορρητού. Επομένως, η διαβίβαση στα εθνικά δικαστήρια των ίδιων αυτών στοιχείων, το 1994, έχει τον χαρακτήρα παραβιάσεως του επαγγελματικού απορρητού.

## — Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 84 Στο πλαίσιο αυτού του δευτέρου σκέλους του πρώτου λόγου, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή, μη απαγορεύοντας στη ΝUON και τη Mega Limburg να προσκομίσουν, ενώπιον του *Gerechtshof te Amsterdam*, την ανακοίνωση των αιτιάσεων της 14ης Ιουνίου 1993 και το πρακτικό ακροάσεως της 28ης Οκτωβρίου 1993, παρέβη τόσο το άρθρο 214 της Συνθήκης όσο και το άρθρο 20, παράγραφος 2, του κανονισμού 17. Αντιθέτως, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι ουδόλως παραβίασε το επαγγελματικό απόρρητο ούτε διέδωσε επιχειρηματικά απόρρητα της Postbank, δεδομένου ότι, αφενός, οι διατάξεις που επικαλείται η προσφεύγουσα δεν έχουν εφαρμογή εν προκειμένω και ότι, αφετέρου, τα επίμαχα έγγραφα δεν περιέχουν κανένα επιχειρηματικό απόρρητο που να έχει διατηρήσει οποιαδήποτε εμπορική σημασία.
- 85 Για να κριθεί το δεύτερο αυτό σκέλος, πρέπει να υπενθυμιστούν, καταρχάς, οι σχετικές εν προκειμένω διατάξεις που αφορούν το επαγγελματικό απόρρητο, το οποίο δεσμεύει την Επιτροπή στο πλαίσιο της διαδικασίας εφαρμογής των κοινοτικών κανόνων του ανταγωνισμού. Η Συνθήκη ορίζει στο άρθρο 214 ότι «τα μέλη των οργάνων της Κοινότητας, τα μέλη των επιτροπών καθώς και οι υπάλληλοι και το λοιπό προσωπικό της Κοινότητας οφείλουν, και μετά τη λήξη της υπηρεσιακής τους σχέσεως, να μη μεταδίδουν πληροφορίες που αποτελούν εκ φύσεως επαγγελματικά απόρρητα, ιδίως πληροφορίες σχετικές με επιχειρήσεις που αφορούν τις εμπορικές τους σχέσεις και τα κοστολογικά τους στοιχεία». Επιπλέον, το άρθρο 20, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 ορίζει ότι, «υπό την επιφύλαξη των άρθρων 19 και 21 [που αφορούν αντιστοίχως την ακρόαση των ενδιαφερομένων και των τρίτων και τη δημοσίευση των αποφάσεων], η Επιτροπή και οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών καθώς και οι υπάλληλοί τους και τα άλλα όργανα υποχρεούνται να μην κάνουν χρήση των πληροφοριών τις οποίες συνέλεξαν κατ' εφαρμογή [αυτού του] κανονισμού και οι οποίες, λόγω της φύσεώς τους, καλύπτονται από το επαγγελματικό απόρρητο».
- 86 Τα πληροφοριακά στοιχεία που καλύπτονται από το επαγγελματικό απόρρητο μπορούν να είναι είτε εμπιστευτικά στοιχεία είτε επιχειρηματικά απόρρητα. Συγκεκριμένα, το προαναφερόμενο άρθρο 214 της Συνθήκης έχει εφαρμογή σε όλες τις «πληροφορίες που αποτελούν εκ φύσεως επαγγελματικά απόρρητα». Το άρθρο αυτό αφορά, ειδικότερα, «πληροφορίες σχετικές με επιχειρήσεις που αφορούν τις εμπορικές τους σχέσεις και τα κοστολογικά

τους στοιχεία». Αναφέρεται επομένως ρητώς σε στοιχεία τα οποία, καταρχήν, λόγω του περιεχομένου τους, εμπίπτουν στην κατηγορία των επιχειρηματικών απορρήτων όπως αυτή έχει καθοριστεί από τη νομολογία του Δικαστηρίου (προπαρατεθείσα απόφαση Akzo Chemie κατά Επιτροπής).

87 Τα επιχειρηματικά απόρρητα αποτελούν πληροφοριακά στοιχεία των οποίων όχι μόνο η κοινολόγηση αλλά και η απλή διαβίβαση σε υποκειμένο δικαίου άλλο από εκείνο που παρέσχε το στοιχείο μπορεί να προκαλέσει σοβαρή βλάβη στα συμφέροντα του υποκειμένου αυτού. Κατά πάγια νομολογία, δυνάμει γενικής αρχής η οποία διαπνέει τους διαδικαστικούς κανόνες του δικαίου του ανταγωνισμού, πρέπει να εξασφαλίζεται «εντελώς ειδική προστασία» στα επιχειρηματικά απόρρητα, των οποίων κάνουν ρητή μνεία τα άρθρα 19, παράγραφος 3, και 21, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 (βλ., μεταξύ άλλων, την προπαρατεθείσα απόφαση του Δικαστηρίου Akzo Chemie κατά Επιτροπής, σκέψεις 28 και 29). Επομένως, η Επιτροπή, όταν σε συγκεκριμένες περιπτώσεις καλείται να αποδείξει ότι υφίστανται επιχειρηματικά απόρρητα σε έγγραφα τα οποία πρόκειται να διαβιβαστούν σε τρίτους, πρέπει να υπάγει τη διαβίβαση αυτή σε προσήκουσα διαδικασία που σκοπό έχει να διασφαλίζει το έννομο συμφέρον των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων να μη διαδίδονται τα επιχειρηματικά τους απόρρητα.

88 Εν προκειμένω, η προσφεύγουσα και οι λοιπές εμπλεκόμενες τράπεζες επικαλέστηκαν επανειλημμένως την ύπαρξη εμπιστευτικών στοιχείων και επιχειρηματικών απορρήτων στην ανακοίνωση των αιτιάσεων. Ειδικότερα, η NVB, η ολλανδική ένωση τραπεζών, με έγγραφο της 27ης Οκτωβρίου 1993 προς την Επιτροπή και κατά την ακρόαση της 28ης Οκτωβρίου 1993, διαμαρτυρήθηκε κατά της αποστολής της ανακοινώσεως των αιτιάσεων στη NUON και στη Mega Limburg ισχυριζόμενη, μεταξύ άλλων, ότι η ανακοίνωση αυτή περιείχε επιχειρηματικά απόρρητα και ότι, επομένως, το πλήρες κείμενο ενός τέτοιου εγγράφου δεν μπορούσε να διαβιβαστεί σε τρίτες επιχειρήσεις. Επιπλέον, κατόπιν της εκ μέρους της Επιτροπής ρητής εξαλείψεως, με έγγραφο της 23ης Σεπτεμβρίου 1994, κάθε εμποδίου για την προσκόμιση ενώπιον δικαστηρίου του εγγράφου αυτού από τη NUON και τη Mega Limburg, η Postbank της ζήτησε να ανακαλέσει την απόφαση αυτή, υπενθυμίζοντας ότι η ανακοίνωση των αιτιάσεων στηριζόταν σε στοιχεία τα οποία η NVB και η ίδια είχαν «ρητώς χαρακτηρίσει ως επιχειρηματικά απόρρητα». Η Επιτροπή θεωρεί, αντιθέτως, ότι το κείμενο της ανακοινώσεως των αιτιάσεων που διαβίβασε στη NUON και στη Mega Limburg, χωρίς τα παραρτήματά του, δεν περιείχε κανένα επιχειρηματικό απόρρητο. Περαιτέρω, παρά τις αμφισβητήσεις της προσφεύγουσας και της NVB, η Επιτροπή διαβίβασε το έγγραφο αυτό στη NUON και στη Mega Limburg, εν συνεχεία δε δεν ενημέρωσε τις ενδιαφερό-

μενες τράπεζες σχετικά με το ότι οι εν λόγω επιχειρήσεις της είχαν ζητήσει να προσκομίσουν το έγγραφο αυτό στο πλαίσιο εθνικής δίκης και, τέλος, τους γνωστοποίησε την καταφατική απάντησή της μόνο κατόπιν της κοινοποίησης της προσβαλλομένης απόφασής στη NUON και στη Mega Limburg.

89 Για να εκτιμηθεί αν, στο πλαίσιο αυτό, η συμπεριφορά της Επιτροπής συνεπάγεται την παραβίαση του επαγγελματικού απορρήτου που προβάλλει η Postbank με την παρούσα προσφυγή, πρέπει να τονιστεί ότι τα άρθρα 214 της Συνθήκης και 20, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 δεν επιβάλλουν στην Επιτροπή να απαγορεύει στις τρίτες επιχειρήσεις να προσκομίζουν, στο πλαίσιο εθνικής δίκης τα έγγραφα τα οποία έχουν λάβει κατά τη διαδικασία ενώπιον της Επιτροπής και τα οποία περιέχουν εμπιστευτικά στοιχεία και επιχειρηματικά απόρρητα. Οι διατάξεις αυτές, μολονότι απαγορεύουν στις επιχειρήσεις να διαβιβάζουν τα έγγραφα αυτά σε τρίτους, ουδόλως απαγορεύουν τη διαβίβασή τους στα εθνικά δικαστήρια. Πράγματι, αφενός, το άρθρο 20, παράγραφος 2, δεν έχει εφαρμογή εν προκειμένω, δεδομένου ότι, όπως υπογραμμίστηκε ήδη, κάθε μορφή άμεσης και έμμεσης συνεργασίας μεταξύ της Επιτροπής και των εθνικών δικαστικών αρχών εκφεύγει του πεδίου εφαρμογής του κανονισμού αυτού. Αφετέρου, το άρθρο 214 της Συνθήκης, που απαγορεύει σε όλους τους υπαλλήλους και το λοιπό προσωπικό των οργάνων να αποκαλύπτουν σε τρίτους εμπιστευτικά στοιχεία και επιχειρηματικά απόρρητα, δεν μπορεί να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι η Επιτροπή, βάσει της υποχρεώσής της να τηρεί το επαγγελματικό απόρρητο, οφείλει να απαγορεύει στις επιχειρήσεις την ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων προσκόμιση εγγράφων που έχουν λάβει κατά τη διοικητική διαδικασία. Μια τέτοια ερμηνεία μπορεί να διακυβεύσει τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών δικαστικών αρχών και των κοινοτικών οργάνων, όπως αυτή προβλέπεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης, και κυρίως να θίξει το δικαίωμα των επιχειρηματιών για πραγματική δικαστική προστασία. Ειδικότερα, σε περίπτωση όπως η προκειμένη, η ερμηνεία αυτή θα στερούσε από ορισμένες επιχειρήσεις την παρεχόμενη από τα εθνικά δικαστήρια προστασία των δικαιωμάτων που τους απονέμονται δυνάμει του αμέσου αποτελέσματος των άρθρων 85 και 86 της Συνθήκης.

90 Ωστόσο, η Επιτροπή δεν μπορεί σε καμία περίπτωση, προσφέροντας τη συνεργασία της στα εθνικά δικαστήρια, να αποδυναμώσει τις εγγυήσεις που παρέχονται στους ιδιώτες από τις κοινοτικές διατάξεις που αφορούν το επαγγελματικό απόρρητο (βλ. την προπαρατεθείσα απόφαση Δελημίτης, σκέψη 53). Η τήρηση των εγγυήσεων αυτών επιβάλλει στην Επιτροπή, οσάκις επιλαμβάνεται αιτήσεως επιχειρήσεως που αφορά τη χρήση της δυνατότητας προσκομίσεως ενώπιον των δικαστηρίων αυτών εγγράφων περιεχόντων εμπι-

στευτικά στοιχεία και επιχειρηματικά απόρρητα, να λαμβάνει κάθε αναγκαία προφύλαξη ώστε ουδόλως να προσβάλλεται το δικαίωμα των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων για προστασία των στοιχείων αυτών από και κατά τη διαβίβαση των εγγράφων αυτών στο εθνικό δικαστήριο. Η προφύλαξη αυτή μπορεί να συνίσταται, μεταξύ άλλων, στην προς το δικαστήριο αυτό επισήμανση των εγγράφων ή αποσπασμάτων εγγράφων που περιέχουν εμπιστευτικά στοιχεία ή επιχειρηματικά απόρρητα. Όπως υπενθυμίστηκε ήδη, εναπόκειται εν συνεχεία στο εθνικό δικαστήριο να διασφαλίσει την προστασία του χαρακτήρα των στοιχείων αυτών ως εμπιστευτικών ή επιχειρηματικών απορρήτων.

91 Ειδικότερα, σε περίπτωση που, όπως εν προκειμένω, κατά τη διοικητική διαδικασία οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις επικαλέστηκαν την ύπαρξη επιχειρηματικών απορρήτων, η Επιτροπή, σύμφωνα με τον γενικό κανόνα που έθεσε η προπαρατεθείσα απόφαση Akzo Chemie κατά Επιτροπής, πρέπει να παρέχει στις επιχειρήσεις αυτές τη δυνατότητα προβολής της απόψεώς τους. Η Επιτροπή πρέπει ιδίως να τους παρέχει τη δυνατότητα, αφενός μεν, να επισημαίνουν τα αποσπάσματα των εγγράφων των οποίων η διαβίβαση στο εθνικό δικαστήριο, ελλείψει οποιασδήποτε προφυλάξεως, θα μπορούσε να τους προκαλέσει ζημία, αφετέρου δε, να αναφέρουν τη φύση και το μέγεθος της ζημίας αυτής.

92 Απ' όλα τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι, αντίθετα προς τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, στο πλαίσιο της διαδικασίας εφαρμογής των κοινοτικών κανόνων του ανταγωνισμού, η Επιτροπή δεν παραβαίνει, καταρχήν, το άρθρο 214 της Συνθήκης, όταν παραλείπει να απαγορεύσει τη διαβίβαση στα εθνικά δικαστήρια εγγράφων περιεχόντων εμπιστευτικά στοιχεία και επιχειρηματικά απόρρητα. Το όργανο αυτό παραβαίνει την υποχρέωσή του να τηρεί το επαγγελματικό απόρρητο μόνον όταν επιτρέπει τη διαβίβαση τέτοιων εγγράφων στις εθνικές δικαστικές αρχές χωρίς να λαμβάνει τις αναγκαίες προφυλάξεις, συμπεριλαμβανομένων ενδεχομένως προφυλάξεων διαδικαστικής φύσεως, προκειμένου να προστατεύεται ο ενδεχόμενος χαρακτήρας των στοιχείων αυτών ως εμπιστευτικών ή επιχειρηματικών απορρήτων.

93 Ωστόσο, σε ορισμένες περιπτώσεις, είναι δυνατόν, ακόμη και αν η Επιτροπή λάβει όλες τις προαναφερθείσες προφυλάξεις, να μη μπορεί να διασφαλιστεί πλήρως η προστασία των τρίτων, καθώς και των Κοινοτήτων. Στις εξαιρετικές αυτές περιπτώσεις, η Επιτροπή μπορεί, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, να απαγορεύσει τη διαβίβαση εγγράφων προς τις εθνικές δικαστικές αρχές. Η απαγόρευση αυτή δικαιολογείται μόνον εφόσον συνιστά το μοναδικό μέτρο που μπορεί να διασφαλίσει «την προστασία των δικαιωμάτων

των τρίτων», η οποία καταρχήν εναπόκειται στα εθνικά δικαστήρια, ή «όταν η διάδοση των στοιχείων αυτών θα μπορούσε να παρακωλύσει τη λειτουργία και την ανεξαρτησία των Κοινοτήτων», ενδεχόμενο του οποίου η εκτίμηση εμπίπτει, αντιθέτως, στην αποκλειστική αρμοδιότητα των οικείων κοινοτικών οργάνων (βλ., συναφώς, τη διάταξη του Δικαστηρίου της 6ης Δεκεμβρίου 1990, C-2/88 Imm., Zwartveld κ.λπ., Συλλογή 1990, σ. I-4405, σκέψεις 10 και 11, καθώς και την απόφαση του Δικαστηρίου της 7ης Νοεμβρίου 1985, 145/83, Adams κατά Επιτροπής, Συλλογή 1985, σ. 3539, σκέψεις 43 έως 44).

94 Στην υπό κρίση περίπτωση, όπου οι μετέχουσες στη διοικητική διαδικασία τράπεζες εναντιώθηκαν επανειλημμένως στην ενδεχόμενη αποκάλυψη πληροφοριακών στοιχείων περιεχομένων ιδίως στην ανακοίνωση των αιτιάσεων, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η Επιτροπή, ακόμη και αν αμφισβητούσε την ύπαρξη επιχειρηματικών απορρήτων στα επίμαχα έγγραφα, θα έπρεπε να εξετάσει προσεκτικά την άποψη των τραπεζών όσον αφορά την προσκόμιση ενώπιον δικαστηρίου των εγγράφων αυτών και να λάβει κάθε αναγκαία προφύλαξη ώστε να προστατευθεί το συμφέρον που έχουν οι εν λόγω επιχειρήσεις για τη μη διάδοση των στοιχείων που περιείχαν τα εν λόγω έγγραφα. Ειδικότερα, εν όψει του ότι, κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας, αφενός, το όργανο αυτό είχε διαβιβάσει την ανακοίνωση των αιτιάσεων στη NUON και στη Mega Limburg χωρίς να παράσχει τη δυνατότητα στις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις, ιδίως δε στην Postbank, να προβάλουν την άποψή τους σχετικά με την ύπαρξη επιχειρηματικών απορρήτων στο έγγραφο αυτό (σε αντίθεση προς την προπαρατεθείσα απόφαση Akzo, σκέψη 29) και, αφετέρου, η NVB επισήμανε την ύπαρξη τέτοιων απορρήτων αφού έλαβε γνώση της διαβιβάσεως της εν λόγω ανακοινώσεως των αιτιάσεων στις ως άνω επιχειρήσεις, η καθής έπρεπε να είχε ενημερώσει τις τράπεζες που αφορούσε το έγγραφο αυτό σχετικά με την αίτηση της NUON και της Mega Limburg περί προσκομίσεως της ανακοινώσεως των αιτιάσεων και του πρακτικού ακροάσεως σε εθνικές δίκες. Επιπλέον, εν όψει ενδεχομένων παρατηρήσεων των τραπεζών σχετικά με την ύπαρξη επιχειρηματικών απορρήτων στα έγγραφα αυτά, η καθής θα έπρεπε να κοινοποιήσει αμέσως στις τράπεζες αυτές δεόντως αιτιολογημένη απόφαση.

95 Εφόσον η Επιτροπή όφειλε, όσον αφορά τη διαβίβαση της ανακοινώσεως των αιτιάσεων και του πρακτικού ακροάσεως σε τρίτες επιχειρήσεις, να ακολουθήσει τη διαδικασία που υπέδειξε το Δικαστήριο στην προπαρατεθείσα απόφαση Akzo Chemie κατά Επιτροπής και, εφόσον παρέλειψε να το πράξει, το όργανο αυτό όφειλε επίσης και κατά μείζονα λόγο εν συνεχεία, αφότου ορισμένες από τις επιχειρήσεις αυτές υπέβαλαν αίτηση περί «παροχής αδείας» προσκομίσεως των εγγράφων αυτών σε εθνικές δίκες, να λάβει τα αναγκαία



μέτρα για να αποφευχθεί κάθε κίνδυνος διαδόσεως των επιχειρηματικών απορρήτων που ενδεχομένως περιέχονταν στα έγγραφα αυτά. Από τη δικογραφία όμως προκύπτει ότι η καθής δεν ενημέρωσε την προσφεύγουσα σχετικά με αυτή την αίτηση της NUON και της Mega Limburg και ότι δεν κοινοποίησε την καταφατική της απάντηση στη NVB παρά τέσσερις ημέρες αφού την είχε διαβιάσει στις επιχειρήσεις αυτές.

- 96 Επομένως, η Επιτροπή παρέβη, εν προκειμένω, την υποχρέωση τηρήσεως του επαγγελματικού απορρήτου, παραλείποντας, αφενός, να παράσχει στην Postbank τη δυνατότητα να διατυπώσει την άποψή της σχετικά με την προσκόμιση ενώπιον δικαστηρίου των επίμαχων εγγράφων και, αφετέρου, να λάβει όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα για να προστατευθεί ο χαρακτήρας των στοιχείων αυτών ως εμπιστευτικών ή επιχειρηματικών απορρήτων, του οποίου την προστασία ζητούσαν, αντιθέτως, οι ενδιαφερόμενες τράπεζες.
- 97 Επομένως, το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου της παρούσας προσφυγής είναι βάσιμο.
- 98 Υπό τις συνθήκες αυτές, η απόφαση της Επιτροπής που περιέχεται στο έγγραφο της 23ης Σεπτεμβρίου 1994 και επιβεβαιώθηκε με το έγγραφο της 3ης/4ης Οκτωβρίου 1994 πρέπει να ακυρωθεί, χωρίς να χρειάζεται να κριθούν οι λοιποί λόγοι που προέβαλε η προσφεύγουσα.

### **Επί των δικαστικών εξόδων**

- 99 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα έξοδα, εφόσον υπήρξε σχετικό αίτημα. Δεδομένου ότι η Επιτροπή ηττήθηκε και η προσφεύγουσα έχει υποβάλει σχετικό αίτημα, η καθής πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

**ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (πρώτο πενταμελές τμήμα)**

αποφασίζει:

- 1) Ακυρώνει την απόφαση της Επιτροπής που περιέχεται στα από 23 Σεπτεμβρίου 1994 και 3/4 Οκτωβρίου 1994 έγγραφα της, τα οποία απηύθυνε αντιστοίχως, αφενός, στις επιχειρήσεις NUON Veluwse Nutsbedrijven NV και Maatschappij Elektriciteit en Gas Limburg NV και, αφετέρου, στον νομικό σύμβουλο της Postbank NV.**
  
- 2) Καταδικάζει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.**

Saggio

Bellamy

Καλογερόπουλος

Tiili

Moura Ramos

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 18 Σεπτεμβρίου 1996.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

H. Jung

A. Saggio